El castell

Núm. 6

Revista de Bellcaire d'Empordà

Desembre 1997

200 pessetes

TVCT Televisió Circuit Tancat

Pioners de la ràdio i televisió locals

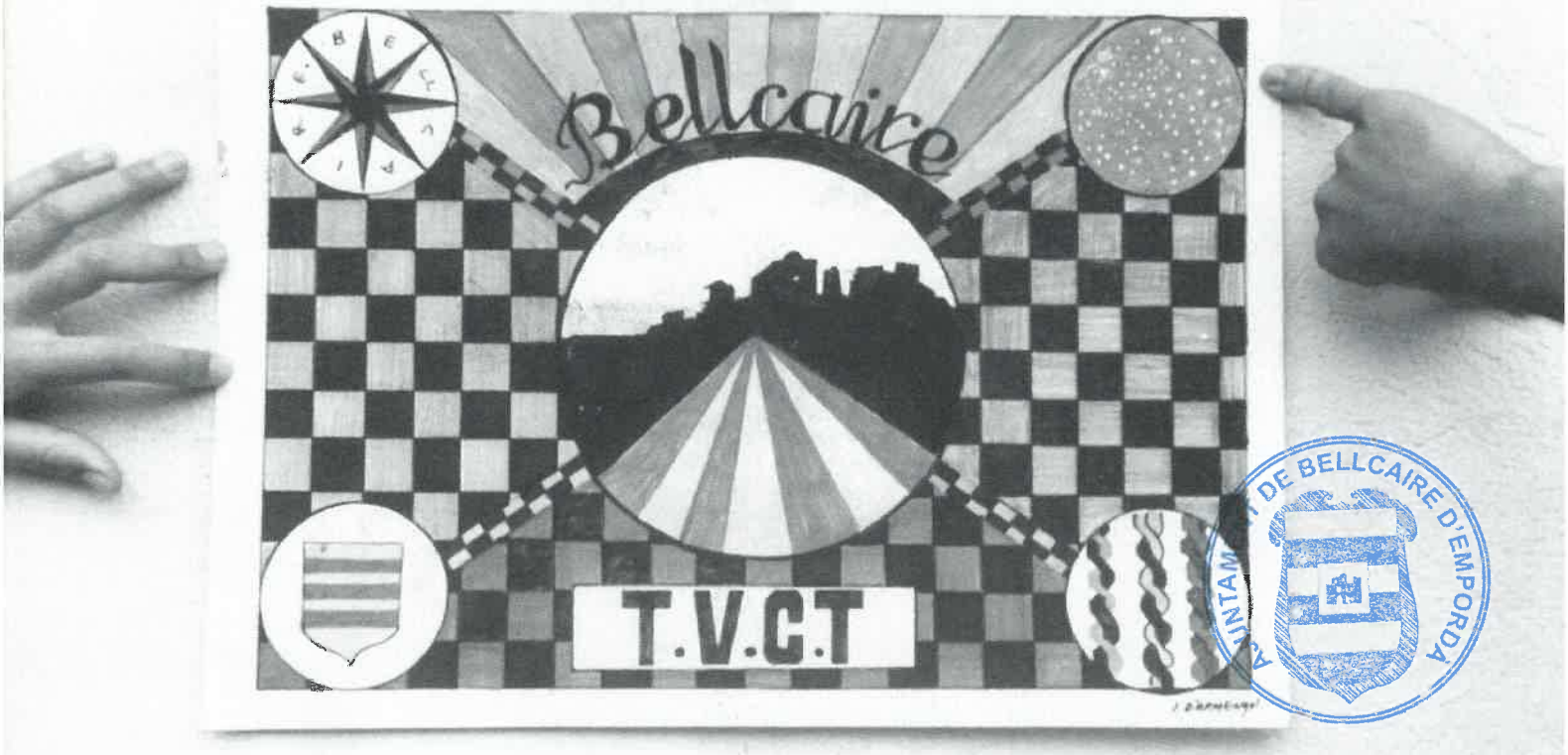

AJUNTAMENT DE BELLCAIRE D'EMPORDÀ

Serveis

Serveis i telèfons d'interès

Ajuntament	Oficines municipals	78 81 05
	Local social	78 84 91
Escola pública «El Rajaret»		78 80 35
Servei municipal d'aigües		78 81 58
Parròquia de Bellcaire		78 82 01
Farmàcia (Lda. M. Sara Bagué)		78 84 71
Consultori mèdic		76 50 05
Urgències		908-09 43 33
Consultori mèdic l'Escala		77 60 60
Mossos d'Esquadra		088
Creu Roja Torroella de Montgrí		76 11 11
Bombers		085

Horaris serveis municipals

Oficines municipals: dilluns, dimecres i divendres, de 5 a 8 de la tarda.
Tècnic municipal d'Urbanisme: divendres, de 6 a 8 de la tarda.
Assistent Social: dimecres, de 6 a 8 de la tarda.
Ple ordinari de l'Ajuntament: últim divendres de cada mes. Estiu, 22h; hivern, 21h.

Horaris consultori mèdic

Dilluns, dimarts, dijous i divendres de 9 a 10 del matí.
Dimecres, de 3 a 4 de la tarda.
Practicant, dimarts i dijous a 2/4 de 10 del matí.

Horaris farmàcia

Laborables: d'1/4 de 10 a 1h matí i de 5h a 8h tarda.
Dissabtes: d'1/4 de 10 a 1h matí (juny-agost també de 5h a 8h tarda).

Recollida d'escombraries

Dilluns, dimecres i divendres (durant els mesos d'estiu també els dissabtes). A primera hora del matí.
Estris i deixalles voluminoses, primer dimarts de mes, al costat dels contenidors.

Horaris Sarfa

Línia Figueres - Palafrugell / Sant Feliu de Guíxols
7h20' / 11h05' / 13h35' (dissabtes, diumenges i festius) / 14h35' / 19h05'

Línia Sant Feliu de Guíxols/ Palafrugell - Figueres
7h55' / 12h25' (feiners de dll. a dv.) / 14h55' / 18h40'

Festes i tradicions locals

Bandera de Catalunya.	Divendres Sant
Marxa popular del Xino-xano.	Dilluns de Pasqua
Festa de la Divina Pastora.	Dues setmanes després de Pasqua
Festa Major.	29 i 30 d'agost
Dinar de Germanor.	11 de Setembre
Encant de les Ànimes.	Diumenge abans de Nadal

Fe d'errades

En el número passat, dins el reportatge del conreu de l'arròs, on deia Pepet Casadevall havia de dir Pepet Puig i Serra o Pepet *Xifarder*.

Índex

- **Editorial** ..... **Pàg. 3**
- **Paraula d'alcalde/cartes** ..... **Pàg. 4**
- **Tema:** ***Ràdio i televisió a Bellcaire*** ..... **Pàg. 5**
- **Informació municipal** ..... **Pàg. 8**
- **Activitats** ..... **Pàg. 10**
- **Premi a alumnes bellcairencs** **Pàg.15**
- **Escola** **Pàg.16**
- **Parròquia:** ***el nom de Bellcaire*** ..... **Pàg. 17**
- **Història:** ***«Esteve Albert i Sta. Maria del castell»*** .... **Pàg. 18**
- **Futbol:** ***Entrevista a «Pedrito» Heredia*** ..... **Pàg. 20**
- **Futbol:** ***Calendaris*** ..... **Pàg. 21**
- **Entreteniments** ..... **Pàg. 22**
- **La recepta** ..... **Pàg. 23**

Cartes de lectors

Tots els lectors continueu estant convidats a dir la vostra a la secció de «Cartes de lectors». Cal que aquestes es dirigeixin a l'adreça: Revista «**El Castell**», *Plça. dels Comtes d'Empúries, 1 17141 Bellcaire d'Empordà*. Les cartes han d'anar signades, amb un màxim de vint línies mecanografiades i el termini de recepció és com a màxim un mes abans de la seva publicació. Esperem escoltar la vostra veu.

Edita:
Ajuntament de Bellcaire d'Empordà.

Consell de Redacció:
Jaume Aupí, Maria-Carme Barceló, Josep Bellapart, Abel Font, Joan Font, Esther Pujol, Eduard Torrent.

Elabora:
JJ Comunicació.

Imprimeix:
Palahí Arts Gràfiques, S.C.

Dipòsit legal:
GI - 442 - 96

Portada: *Caràtola de la televisió local de Bellcaire. (Foto El Punt, 1983)*

Editorial

Se'ns acaba el 1997. En aquests darrers dies de l'any pot ser positiva una mirada enrere i recordar tot allò que ha succeït en aquest període i tot allò que hauria d'haver ocorregut i que no s'ha fet realitat. Pel que fa a «El Castell», aquesta edició de Nadal s'obre amb un recordatori al que foren els mitjans de comunicació audiovisuals de Bellcaire entre els anys 1981 i 1986. Uns anys en què el poble va poder comptar amb ràdio pròpia i amb televisió pròpia. Evidentment, amb aquest recordatori no es pretén obrir una via nostàlgica i de record al temps perdut. Ans al contrari. Pot servir per tenir present que la televisió que veiem cada dia, amb els canals públics i privats, les plataformes digitals i les batalles pels drets de retransmissió del futbol no sempre ha estat igual. I es pot dir que hi va haver un temps on amb els mínims recursos, una colla de joves «xispes» van tenir la valentia de muntar uns estudis sota el campanar i després a la rectoria. Van ser aquells anys que sentíem el veí de casa per la ràdio o veiem el veí de l'altre carrer a la televisió. Una cosa bastant impensable avui en dia en un poble com Bellcaire. L'oferta comunicativa ens té abassegats i les hores gastades aquells anys difícilment es tornarien a gastar ara com ara. I no deixa de tenir la seva gràcia de recordar que vam estar entre els pioners en el món de la comunicació audiovisual d'àmbit local.

Pel que fa a la informació municipal, en destaca la col·locació del monòlit al cementiri incloent el nom dels quinze bellcairencs desapareguts durant la Guerra Civil. Un acte de justícia que fa molts anys que hauria d'estar solucionat. Fins ara només eren recordats quatre noms, els que es podien associar al bàndol franquista. Tot i així, més val tard que mai i el greuge està arranjat des de la vigília de Tots Sants.

Encetem el sisè número de «El Castell», tancant així el seu segon any d'existència. El nou any ens portarà al número set, per la Setmana Santa vinent, on cal avançar que es poden produir tot un seguit d'activitats especials amb motiu del vintè aniversari de les representacions de «Bandera de Catalunya». Abans de final d'any s'ha hagut de celebrar l'assemblea general d'aquesta entitat, on es presentaran els pressupostos de l'any vinent i tots els projectes de la junta directiva. Cal començar a parar-hi atenció.

I, doncs, amb aquest Castell que teniu a les vostres mans, el consell de redacció us desitja que passeu molt bones diades nadalenques i un pròsper any nou!!!

Benvolguts bellcairencs i bellcairenques,

Per molta gent i durant molts anys, anar al cementiri equivalia a sortir-ne molt enfadat (*) en veure el greuge comparatiu existent. Allí al mig, en un lloc preferencial, hi havia una tomba comunitària coberta per una gran llosa de pedra amb els noms dels que varen morir al «Bando Nacional» durant la Guerra Civil.

I els altres? I aquells que precisament varen lluitar al costat d'un govern legalment constituït i legitimat pel vot individual dels ciutadans?

El 31 d'octubre passat, vigília de Tots Sants, es va finiquitar el deute més antic que teníem al poble de Bellcaire. Aquell dia es va col·locar una pedra o monòlit amb el nom de tots els bellcairencs que van morir a la Guerra Civil.

Ara que ja no tenim deutes, que les noves generacions ho sàpiguen: Ni de dretes ni d'esquerres! Ni bons ni dolents! Ni aquells ni els altres! Foren tots aquests: Enric Amer i Aleñà, Pere Clos i Casademont, Narcís Font i Coll, Miquel Font i Coll, Joan Font i Serra, Ginés Gómez i Mula, Pere Guanter i Pujol, Pere Guitart i Pujol, Àlvar Pagès i Sancho, Lluís Pagès i Sancho, Josep Perich i Frigola, Albert Pous i Serra, Ramon Puig i Cornell, Joan Serra i Coll i Josep Surrell i Poch.

Aquest ha estat, des del meu punt de vista, el fet més transcendent ocorregut en els darrers mesos a Bellcaire, sobretot pels anys passats sense haver-ho fet. Al nostre poble han passat moltes altres coses que veureu recollides a les planes d'aquesta revista. Espero que continueu gaudint-ne molt i us desitjo que aquestes diades tan entranyables les passeu en companyia dels vostres estimats i que el proper any 1998 sigui ben pròsper. Molt bones festes!

Joaquim Vilanova, alcalde

(*) El lector ho pot canviar per altres mots.

Cartes de lectors

Distingit senyor,

Significats personatges catalans es queixen de la poca natalitat. Han reflexionat un moment tant sols sobre els problemes que esperen als pares que posen fills al món en aquest país petit «que des de dalt d'un campanar sempre es pot veure el campanar veí?»

Aviat comencen els problemes escolars, i en un tres i no res, els de l'oci i el lleure de quan arriben els fills a la pubertat i joventut.

Molts pobles als anys 60 varen deixar de celebrar la festa Major; als 80, unes ments inconscients les revifen però les financien amb el «Bar de la festa», on infinitat de joves han quedat enganxats a la beguda per sempre més. I de retruc donen un suplement de feina a funeràries, planxistes, metges, ambulàncies, grues, bombers, hospitals, guàrdies, Mossos d'Esquadra, al Punt, advocats, jutges, companyies d'assegurances... i als pares.

I dels horaris d'obertura i tancament de bars, pubs, discoteques, veles... que se n'hauria de dir?

Deu ser impressionant la quantitat de treballadors amb contracte de treball de llarga durada empleats en els magatzems de droga (alcohol i estupefaents), en camions de repartiment, ajudants, viatjants,... I el ritme de cada any supera el de l'anterior. Per això, també hi ha qui diu que «el país marxa». Però pregunto: Cap a on?

Si algú amb la seva visió del problema pogués ajudar a esmenar o completar el quadre?

I ens podem estranyar quan alguna parella de joves es compra un gosset?

Josep M. Font i Teixidor

El dia que ens vam sentir a la ràdio i ens vam veure a la tele

Acabada d'estrenar la democràcia i en un entorn marcat per l'eufòria del moment, Bellcaire vivia uns anys on sorgien noves iniciatives populars a cada instant. Una de les més sonades va ser l'aparició de Ràdio Bellcaire i més tard de TVCT. Van ser quasi tres anys d'existència de ràdio i tres més de la televisió, una època on ben poques emissores de ràdio podíem escoltar i on només rebíem les dues cadenes estatals de televisió. En aquest panorama tan encorsetat, l'experiència d'uns joves «xispes» va provocar que el poble fos dels pioners en la història de ràdios i televisions locals a Catalunya. Obrim «El Castell» d'aquest Nadal amb la crònica d'aquells dies que ens vam poder escoltar a la ràdio i ens vam veure a la televisió.

L'aventura es va iniciar un mes d'octubre, cap allà l'any 1981. La figura del lampista sovint s'ha considerat com un personatge amb un toc d'inventiva i de solucions estrambòtiques davant els més variats problemes quotidians, creant-se el qualificatiu de *«el xispes»*. Una definició que ben bé es podria aplicar a en Josep Maria Alsina, que per aquella època va descobrir l'existència d'un kit d'emissió que possibilitava el muntatge de petites emissores de ràdio. *«Feia molta gràcia que parlant per un micro et podés sentir tot el poble des de la ràdio de cada casa»* ens explica.

Amb el clima d'eufòria que es vivia aquells anys a Bellcaire, en Josep Maria va començar a fer proves al mateix garatge de casa seva i envoltat d'altres col·laboradors com ara en Lluís Salleras, l'Enric Janoher, en Jordi Bonany o en Joaquim Font, van fer realitat el projecte de Ràdio Bellcaire. Els primers estudis es van instal·lar just sota les campanes del castell. Ben aviat però, es van traslladar a la rectoria, aleshores coneguda també com el ***Toc i So***.

En ben poc temps, la gent es va fer seva l'emissora i, tot i que la programació era eminentment musical, ben aviat es van començar a emetre programes d'esports, concursos o debats i tertúlies i Ràdio Bellcaire es convertia en un mitjà de comunicació local i en un centre d'activitat. Era tota una revolució. Per fer-nos-en una idea, en aquells anys es podien sintonitzar poquíssimes emissores de ràdio -Ràdio 4, Ràdio Olot, Ràdio Castelló i poques més-. *«Vam començar a emetre amb tant sols un watt de potència i no teníem cap problema per cobrir tot el poble»* diu en Josep Maria Alsina.

I ens vam veure per la tele

Però la inquietud dels promotors d'aquest projecte no quedava saciada i, un cop la ràdio ja formava part de totes les cases del poble, *«s'havia d'anar a més i ens vam aventurar a fer la televisió»* diu l'Alsina. Cal dir que hi va haver uns mesos que ràdio i televisió van coexistir, -fins i tot amb alguna picabaralla inclosa que ara no ve al cas- fins que va quedar la televisió sola, batejada amb el nom de TVCT (Televisió Circuït Tancat).

L'empresa era molt més complicada. S'havia de treballar amb material molt més car, la producció de ►

El Racó d'en Pep
RESTAURANT
ESPECIALITZAT EN CARNS A LA BRASA
Reserves: Tel. 788 140
Plaça del Castell BELLCAIRE D' EMPORDÀ

KARTING L'ESCALA
PRAVIMAR S.L.
Ap. 235 - Tel. 77 19 57 - 17130 - L'ESCALA

televisió necessita moltes més hores de preparació i l'experiència era molt rudimentària. En Josep Maria Alsina recorda que l'aspecte econòmic era la dificultat principal: *«Acabaven de sortir els primers vídeos domèstics i el material era caríssim. Ara es poden trobar cintes verges per menys de mil pessetes, però aquells anys valien unes dues mil pessetes. A més, encara convivien tres sistemes: el VHS, el Beta i el 2000»*.

Eren uns anys on la il·lusió era més forta que cap impediment que es pogués interposar en el camí d'aquests pioners de la ràdio i la televisió local. *«Un cop vam trencar una càmera de vídeo que valia prop de 200.000 pessetes»* recorda l'Alsina. Però no va ser motiu suficient per desanimar-los.

L'Ajuntament va acollir molt bé la iniciativa, tot i que aquest suport no va arribar en cap moment a l'aspecte econòmic. *«Ens donaven tot el suport, però ens deien que no podien fer-ho públicament perquè estàvem en una situació il·legal»* afegeix l'Alsina. Pel que fa a aquest marc d'il·legalitat, un bon dia es va presentar una patrulla de la Guàrdia Civil als estudis de la rectoria per tancar l'emissora, a partir d'una denúncia que algú havia interposat. S'ho van mirar tot pam a pam i uns dies després els arribaria una carta oficial exigint l'aturada immediata de les emissions, però la televisió va continuar endavant una bona colla de mesos.

Es va arribar a muntar una programació de dos o tres dies per setmana, incloent passis dels vídeos de totes les activitats culturals del poble, partits de futbol, concursos, debats, tallers de manualitats, classes de català, etc. Les emissions sempre s'acabaven amb una pel·lícula, *«a vegades el que valia més la pena»* recorda en Josep Maria Alsina, tot i que reconeix cofoi que *«era increïble l'efecte que es podia assolir amb una càmera domèstica, un focus, un mínim decorat»*. I és que tot i que la nòmina de col·laboradors havia crescut bastant, no sempre es podia arribar a dur a terme tot allò que es pensava. Entre molts altres, els que van treballar per fer realitat la televisió cal comptar-hi la Rosa Maria..., en Miquel Pagès, en Quim Font, en Jaume Hugas, en Francesc Pujol, en Josep Pagès i l'Elvira Cruz, en Viti i la Carme Font,...

Per ajudar a sufragar les despeses, es van fer carnets de socis, que es reclutaven bàsicament els caps de setmana, que era quan els col·laboradors no treballaven i tenien prou temps lliure per fer-ho. Tot i que es va arribar a la xifra de 165 socis, *«de diners mai no n'hi va haver gaires»*, recorda l'Alsina.

Les emissions es podien veure des dels pobles veïns com ara Albons, la Tallada, Verges o l'Escala i també es van emetre vídeos de les activitats d'aquests pobles. ►

ARTICLES ESPORTIUS
COPES · TROFEUS
esports
CARME BARCELÓ I GIFRE
AVDA. AVE MARIA, 53
TEL: (972) 77 17 53
L'ESCALA
ALT EMPORDÀ

Josep Saballs · MANAGEMENT ·
Carreró d'en Vinyoles, 1
Tels. 64 02 96/64 23 55
Fax: 64 23 55
17100 La Bisbal d'Empordà

Un punt i a part, però, el va marcar el futbol. Cada dilluns es feia el programa esportiu, que conduïa en Jaume Hugas. Es passaven els partits del Bellcaire i també dels equips veïns.

Anecdotari

Se'n podrien explicar a cabassats. Calia, però, fer-ne una tria per acotar-nos a l'espai:

■ L'any 1985 va néixer TV3. Durant els primers temps, la senyal era molt defectuosa i la infraestructura de la televisió local va servir per poder recollir la senyal des del campanar i reemetre-la per la freqüència de TVCT. Això va provocar que un dia que a TV3 passaven un partit del Barça, els bars del poble s'omplissin a vessar d'aficionats dels pobles veïns que no podien veure en condicions el partit des de casa seva. En ocasions com aquella s'aprofitava fins i tot per passar publicitat de casa a la mitja part del partit.

■ El juny del 1985, el president de la Generalitat, Jordi Pujol, va visitar Bellcaire. L'enregistrament de la visita era un document importantíssim i la televisió de Bellcaire ho va enregistrar. Els seus responsables, però, van estar amb l'ai al cor durant tota la visita per si el president s'interessava més del compte per la televisió i els feia tancar l'emissora. Cal recordar que sempre es va estar en una situació no legal.

■ La primera retransmissió en directe es va fer un any per la Fira Escolar. Un nen va veure les càmeres i en saber que sortia per la tele de casa seva saludava la càmera i corria a casa per veure's. Sempre va córrer més la senyal de vídeo que no pas el noi i aquest no es va poder veure a la tele.

A tall de conclusió

Van ser tres anys d'il·lusions retransmeses per televisió. També de grans esforços i multitud d'hores de son perdudes i de desgast constant. Com tota activitat de voluntariat, va tenir una vida limitada. No hi va haver relleu i l'aventura es va acabar el gener de 1986, lamentablement després que uns brètols fessin una gran destrossa a la botiga d'en Josep Maria Alsina, precisament la nit que era a l'hospital on naixia la seva filla.

Avui en dia seria impensable repetir aquesta experiència. El mateix Josep Maria Alsina reconeix que va ser un fruit d'un context i una època concreta. Quan va néixer TVCT només existien els dos canals de RTVE i els veïns no tenien l'oferta actual. El Carnaval vinent farà quinze anys que es van fer les primeres emissions i el panorama audiovisual ha canviat de mig a mig. Les aferrissades batalles entre grups econòmics per controlar la nova televisió digital i els drets de retransmissió del futbol professional ens abassega i ens omple el cap d'unes xifres de diners astronòmiques. Mentrestant, sempre podrem recordar que amb una sabata i una espardenya, el nostre poble va ser un dels pioners a l'hora d'impulsar una ràdio i una televisió que, amb el cap ben alt, van marcar una època. Una època on amb una bona dosi d'il·lusió es podia fer realitat qualsevol somni. ■

Abel Font

RESTAURANT
HOSTAL DEL CAÇADOR
SOBRESTANY
Per reserves:
Tel. (972) 78 84 19
78 85 37

Merceria Font
C/ del Molí
BELLCAIRE D'EMPORDÀ

JOAQUIM PUIG GIBERT
UNION PISCINES
Ctra. l'Escala, km. 2,9
Tel. (972) 78 81 47
17141 BELLCAIRE -I

Principals acords del Ple de l'Ajuntament dels darrers mesos

Ple del 27 de juny

Sol·licitud de subvenció al Consell Comarcal per a l'arranjament dels accessos del camí d'Ullà.

Ple del 26 de setembre

Festes locals: s'acorda que de cara a l'any 1998 les dues festes locals seran el 29 d'agost (Festa Major) i el 23 d'abril (Sant Jordi), aquesta segona serà considerada festa local per primer, ocupant el lloc que fins ara tenia el dia de Santa Caterina.

Es passen comptes de la festa de l'11 de setembre, que es tanca amb un sobrant de 569 pessetes.
Comptes de la Festa Major: Es tanca amb un dèficit (aportació municipal) de 619.424 pessetes.
Comptes del Casal d'Estiu: Aportació municipal, 92.644 pessetes.

Nova porta a la capella de Santa Maria

El dijous, dia 27 de novembre, es va instal.lar una nova porta a la capella de Santa Maria del Castell. El fet que cada dia s'hi celebrin més activitats - gimnàs per a la gent gran, assajos de la coral ...- feia necessària una nova porta, ja que l'anterior estava en molt mal estat i passava molt de corrent d'aire.

Pneumàtics pintats

Després de les insistents demandes de l'APA del col.legi, el mes de novembre l'Ajuntament va decidir fer pintar els pneumàtics que hi ha al pati de l'escola. Segons sembla, es pintaran de diferents colors. L'APA demanava que es pintessin perquè en l'estat actual els nens i nenes de l'escola arribaven a casa ben bruts de la goma negra d'aquestes rodes.

Nou llogater al Local Social

El ple del 28 de novembre va aprovar la concessió en règim de lloguer del Local Social a un nou llogater, després que Carme Pérez, que n'era l'arrendatària fins aleshores, desistís de continuar explotant el bar.

Monòlit en record a les víctimes de la Guerra Civil

El 31 d'octubre passat, vigília de Tots Sants, es va col·locar al cementiri un monòlit en record de tots els bellcairencs que van morir durant la Guerra Civil (1936-1939). Aquest era un projecte que el consistori actual venia estudiant des de feia cinc anys. Finalment, després de nombroses consultes amb persones que havien viscut aquella època i que podien recordar tots els desapareguts, es va poder completar la llista i fer realitat el que el mateix alcalde considera «el deute més antic que tenia el nostre ajuntament». El gravat i la col·locació d'aquest monument ha costat pels volts de 300.000 pessetes.
El nom dels quinze bellcairencs morts durant la Guerra Civil són els següents: Enric Amer i Aleñà, Pere Clos i Casademont, Narcís Font i Coll, Miquel Font i Coll, Joan Font i Serra, Ginés Gómez i Mula, Pere Guanter i Pujol, Pere Guitart i Pujol, Àlvar Pagès i Sancho, Lluís Pagès i Sancho, Josep Perich i Frigola, Albert Pous i Serra, Ramon Puig i Cornell, Joan Serra i Coll i Josep Surrell i Poch. ►

GARATGE SPORT
Taller Mecànic
GERMANS HERÈDIA s.a.
BELLCAIRE D'EMPORDÀ

falgars
RENOVACIÓ I DECORACIÓ D'ESTABLIMENTS
CONSULTING D'OBRES
Closa del Llop 31
L'ESCALA
Tel. 77 04 71
Fax: 77 36 03

Desguassos del Mas Duch.

A mitjans del mes de novembre passat es van iniciar les obres de canalització dels desguassos del Mas Duch, fins ara inexistents. Aquesta obra, pressupostada en prop de cinc milions de pessetes, ha inclòs també el desguàs del primer tram del carrer Molí i la substitució de les velles canalitzacions d'aquest carrer per d'altres de més actuals.

Urbanització Les Costes.

Continuen endavant els treballs d'urbanització de la zona coneguda com Les Costes. Un fet a destacar respecte aquesta urbanització és el suggeriment fet per l'Ajuntament respecte als noms de carrers i places. Als noms inicials proposats pel promotor, el consistori va demanar que una plaça fos batejada amb el nom d'Esteve Albert i que un dels carrers portés el nom de El Rajaret. ■

Roura Gusó, S.C.
FARRATGES - ADOBS - CEREALS
C/del Molí. 12
17141 - BELLCAIRE D'EMPORDÀ
Tel: (972) 78 81 31

LOCAL SOCIAL
ENTREPANS
TAPES variades
Ctra. Albons, s. n.
Tel. 78 84 91 17141 BELLCAIRE d'Empordà (Girona)

Queviures
TABACS
Pepita Bahí Gatius
c/ del Molí, 16 - tel. 78 81 30
BELLCAIRE D'EMPORDÀ

XAVI INVERSIONS, S. L.
CONSTRUCCIONS
Carrer del Molí, 54 17141 BELLCAIRE D'EMPORDÀ
Tels. 972-78 81 11 i 908-43 37 59
Fax. 972-78 81 11

Festa Major (29 i 30 d'agost)

L'última setmana d'agost, més concretament els dies 29 i 30, Bellcaire celebra, com és de costum, la seva Festa Major. La gent es va mudar per a l'ocasió i a la tarda, després del dinar en família, va sortir a ballar sardanes, el dissabte a la tarda amb la cobla ***La Bisbal Jove*** i el diumenge amb***La principal de la Bisbal***. A la nit vam disfrutar dels balls, aquesta vegada amenitzats pel grup ***La banda del Drac*** (dissabte) i la cobla-orquestra ***La Principal de la Bisbal*** (diumenge). El que no hi pot faltar mai és l'apartat per als més menuts: animació infantil i tot seguit festa de l'escuma a càrrec dels pallassos***La mascarada***; tampoc vam trobar a faltar el tradicional concert de música que es fa a la pista, per a aquells a qui els agrada seure i fruir de la música. Per acabar-ho d'adobar, es podia visitar durant aquests dos dies una curiosa exposició en què podíem veure fotos de casament de gent del poble; ben mirat, sempre hi ha alguna cosa que dóna un caire diferent i singularitza la nostra Festa Major... ■

EXCAVACIONS
font s. l.
Mas Pantaleó tel. 78 81 38
BELLCAIRE D'EMPORDÀ

GRANETS MONTGRI, S.L.
PISCINES - MANTENIMENTS
MOBILIARI JARDÍ
Tel. i Fax: 78 85 40
Ctra. Torroella Montgrí a l'Escala (al costat gasolinera)
17141-Bellcaire d'Empordà

Diada (11 de setembre)

La diada popular de l'Onze de Setembre la duem a terme, any rere any, a la pista poliesportiva del Local Social amb el dinar de germanor. Els participants varen gaudir d'un bon àpat; això sí, per protegir-se de la calor que va fer l'esmentat dijous, l'estesa de taules es va col·locar sota un tendal que cobria bona part de la pista; se'n va deixar un tros al descobert perquè, enllestit el dinar, tothom pogués arrodonir la diada amb sardanes i un bon ball de la mà del grup ***Disseny***. ■

La Festa del Pedal (12 d'octubre)

Aquesta ha estat la segona edició d'aquesta nova modalitat esportiva que, d'alguna manera, fa la competència a la popular marxa del xino xano. És una marxa que segueix un recorregut predeterminat, però el que la diferencia a grans trets de l'altra és el fet de dur-la a terme al damunt d'una bicicleta. I he dit que «fa la competència» no pel nombre de participants (no arribaven a la cinquantena) sinó per la bona acceptació per part d'ells de l'activitat; alguns repetien de l'any passat, i d'altres s'estrenaven. Eren pocs, però de ben segur que tots ells varen finalitzar la jornada amb ganes d'inaugurar-ne una tercera edició! ■

ÒPTICA L'ESCALA

Ulleres graduades i de sol
Lents de contacte
Audiòfons
Accessoris òptics

C. Maranges, 13 - Tel. 77 09 86
17130 L'ESCALA

Restaurant
CAN PETIT
Guisats i embotits casolans
c/ del Nord, 2 - tel. 78 84 75
BELLCAIRE D'EMPORDÀ

Coral a Sant Galderic (19 d'octubre)

La coral de Bellcaire va endur-se el seu repertori i el seu grup de cantants, dirigits per la Maria Pilar Motas, a cantar cap a la Tallada.

Aprofitant que era Sant Galderic van omplir de veus i música l'església on es feia la missa. És ben habitual que això es faci, que per una o altra festivitat la coral actuï dins o fora de Bellcaire. El que no és gaire habitual és que se suspengui algun d'aquests actes com va passar el dia que la coral havia d'anar a cantar a Girona, amb motiu d'un acte per l'associació d'ajuda a malalts d'Alzeimer. La Maria Pilar va patir una caiguda i es va dislocar l'espatlla; per sort no va ser res i ben aviat va poder tornar a dirigir la coral. Esperem que accidents com aquest no es produeixin més i que la coral segueixi en peu sense més caigudes... ■

La Castanyada (9 de novembre)

Quan és ben entrada la tardor i el fred comença a escolar-se mica en mica, a tots ens agrada participar a la festa de la castanyada i donar un tomb per la nostra escola acompanyats pel fumeig tan característic de les castanyes. Es va celebrar el dia 9 de novembre, amb l'animació del grup ***s'Acordeó*** (un dels seus membres és en Robert Pellicer).

A diferència de l'any passat, enguany es podia visitar l'exposició, fer un tomb pel present i passat escolar, trobar entre altres objectes: treballs manuals, plomes, llibres d'escola, fotos, etc... tot plegat organitzat per l'A.P.A i acompanyat d'un bon beure i del sabor d'unes quantes castanyes. ■

DISFRIBELL, S.A.
Ctra. l'Escala, s/n
17141 - BELLCAIRE D'EMPORDÀ
Telèfon: 78 82 38
Fax: 78 84 80
DISTRIBUÏDOR DE: Fripan

SERVEI GRUA
TALLER MECÀNIC
JOAN FONT
tel. 78 81 35
BELLCAIRE D'EMPORDÀ

Activitats

La gent de Bellcaire té al seu abast un bon nombre de propostes d'activitats per fer durant el curs 97-98, totes elles organitzades per l'Ajuntament de Bellcaire; aquestes activitats d'hivern s'han anat mantenint i fins i tot incrementant a mesura que han rebut bona acollida per part de la gent.

En l'apartat d'activitats esportives hi trobem la natació, tema en el qual vam fer un incís el passat número de revista, juntament amb les activitas físiques per a la gent gran i el manteniment d'adults.

I en l'apartat d'activitats culturals i lúdiques hi trobem les classes d'anglès, el taller de teatre, el curset de sardanes i els balls de saló; aquesta última activitat, però, no comença fins al gener de l'any vinent. Un ventall ben ampli de possibilitats per a tots els gustos i edats! ■

Dinar dels pagesos (1 de juny)

Alguns pagesos de Bellcaire i una bona colla de pobles de les rodalies es van reunir i posar sobre la taula alguna cosa més en comú que la seva feina: la gana! Van organitzar un dinar (en principi a Santa Caterina, però al final, per causa del mal temps va ser al Local Social) i van gaudir molt de l'ocasió tot xerrant, bebent, però sobretot, menjant un bon plat d'arròs!!

No és la primera vegada que s'ha fet un dinar d'aquestes característiques, ja fa dos anys que el fan, però amb la intenció de fer-lo a Santa Caterina; esperem que l'any vinent l'hi puguin fer, a Santa Caterina; diuen que a la tercera va la vençuda, no? ■

Foto: M. Font

OBRES i RESTAURACIONS

CUSTALS s.l.

ctra. de l'Escala, s/n
tel. 78 81 62 fax 78 83 57
BELLCAIRE D'EMPORDÀ

ESVi

CELLER CAN TALLA

VINS i LICORS

BELLCAIRE D'EMPORDÀ

Arròs

Foto: J. Bellapart

Fa més de quaranta anys que no se'n veia d'arròs per Bellcaire. Després d'haver estat el cultiu principal del segle passat, i d'haver-se'n tornat a plantar poc després de la guerra civil, aquest any se n'havia tornat a plantar, essent la jaça el lloc protagonista d'aquest esdeveniment, de la mà d'empresaris de Pals i Deltebre. Tot i que és una altra època i s'utilitzen sistemes diferents, com ara el tractament dels camps amb productes químics, igualment es va notar la presència d'algun mosquit de més... tot i això, creiem que això no haurà tret l'entusiasme de voler veure plantat més arròs l'any vinent.

Aquest any, a diferència d'altres èpoques, la tasca de recol·lecció no ha estat tan laboriosa gràcies als avenços tecnològics; i esperem que el fet d'utilitzar-se arrossos hibridats (produeix uns 2000 Kg per vessana), lligat a l'alt preu de l'arròs, hagi donat un resultat conseqüent amb les expectatives posades en aquest afer. ■

Textos Esther Pujol

INSTAL.LACIONS i ELECTRODOMÈSTICS
ALSINA
c/ Esteve Baguer, 8
tel. 78 81 58
BELLCAIRE D'EMPORDÀ

Pròxim
SUPERMERCAT
c/ Major, 37 tel. 76 50 23
BELLCAIRE D'EMPORDÀ

PERRUQUERIA
Montserrat
MONTSERRAT NADAL
Tel. 78 83 49 - C/ Molí, 54
17141 BELLCAIRE D'EMPORDÀ

Premi «El gust per la lectura» per a alumnes bellcairencs de l'IES de Torroella

En aquesta secció d´activitats d´aquesta revista, ens sentim ben orgullosos de felicitar els joves Aida Dalmau, Mireia Foix, Victor Morón i Laura Torrent, pels premis obtinguts amb el treball «La vida quotidiana al Baix Empordà en el període 1920-1950», que van fer l´abril passat. Aquest treball ha guanyat el premi per a treballs d´investigació col·lectius del concurs «El gust per la lectura», que convoca el Servei d´Ensenyament del Català (SEDEC) i també el premi de treballs d´estudiants de secundària sobre el Baix Ter, que convoca anualment el Museu del Montgrí i del Baix Ter.

Es tracta d´un treball molt interessant inspirat en la lectura de la novel·la ***Pedra de Tartera*** de Maria Barbal. A partir de la lectura d´aquesta novel·la, els alumnes bellcairencs esmentats, al costat d´altres companys de classe, han elaborat un treball de recerca oral sobre la vida quotidiana en el període de 1920 al 1950. Per això s´han entretingut a realitzar entrevistes a avis i coneguts nascuts al principi d´aquest segle. A Bellcaire hi han col·laborat en Francesc Bonada, la Quimeta Gifre i la Teresa Pagès.

L´espai de què disposem no ens permet més que oferir-vos uns petits fragments per tal de fer-vos-en una idea i així poder gaudir-ne una miqueta.

L´ECONOMIA FAMILIAR

«La meva mare era una dona que només coneixia dues coses: feina i estalvi» Pàg 16 del llibre.

Les necessitats de la família eren les bàsiques, i la majoria es podien satisfer sense haver d´anar a comprar. Segons els nostres testimonis, compraven molt poca roba perquè se la feien -o l´apedeçaven i la sargien-, es feien el sabó, el pa, les conserves, tenien bestiar- per tant ous, llet, carn, embotits-, menaven un hort d´on sortien la verdura i la fruita; i els de l´Estartit pescaven.

D´altra banda, tots els membres de la família col·laboraven en l´economia familiar amb el treball o amb bona part del sou guanyat fora de casa. *«El primer abric que vaig tenir me´l vaig guanyar a França collint raïms, quan tenia 16 anys»* (Joan Oliveres).

Ens diuen que abans no es tenia necessitat de tantes coses supèrflues com tenim ara *« No hi havia tants luxes com ara, però ens podíem permetre un detall de tant en tant»* (Pilar Galceran).

No feien vacances i no els costava diners divertir-se: anar al bar, a l´envelat, al ball o al cine no era car.

ELS MITJANS DE TRANSPORT I DE COMUNICACIÓ

«Des de l´Ermita a Pallarès no hi ha gaires quilòmetres, però sí que representava un dia a peu i perdre casa meva», pàg 12.

Abans, els desplaçaments cap a pobles veïns eren molt escassos; només es feien en cas de molta urgència, per anar a les festes dels voltants, a mercat o per anar a visitar la família. Normalment es desplaçaven a peu, amb bicicleta i amb carro.

La Caterina Avelló va anar a visitar el seu marit a Palafrugell i l´endemà va tornar a la Bisbal amb carrilet. Es refereix a la línia de tren que anava de Girona a Sant Feliu de Guíxols i que es va clausurar l´any 1970.

Excepcionalment, una o dues vegades l´any, anaven a Girona. Anar a Barcelona era festa grossa. La Quimeta Duñach ens explica que, quan tenia quatre anys, hi va anar per l´Exposició Universal del 1929, i la majoria dels entrevistats van anar per primera vegada a Barcelona amb motiu del viatge de nuvis. En Pitu Vert hi havia d´anar sovint per feina i en Francesc Bonada, perquè el van ferir al front de Lleida.

Els de Bellcaire ens diuen que el metge anava a visitar els malalts amb bicicleta. Per avisar-lo, els familiars apuntaven el nom del malalt en una pissarra que hi havia al molí del poble.

Pel que fa a mitjans de comunicació, hem vist que eren molt escassos. Ningú no ens ha parlat de telèfon i només alguns tenien ràdio. La Quimeta Gifre ens explica una anècdota: *«Els nacionals no ens deixaven escoltar la ràdio perquè hi havia una locutora a l´emissora La Pirinaica que al final del programa deia que muera Franco i la Falange para vivir la España libre y democrática. Viva siempre la República»*

Aquesta és una petita mostra del treball que es completava amb les vivències sobre el paper de la dona, els àpats, les festes i l´oci, l´escola, els oficis, el nuviatge i el casament, els fills, la religió, la política i la guerra. Com veieu és prou extens!

Aquest treball fou escollit entre els de 7000 participants de tot Catalunya, tant a nivell individual com col·lectiu. Durant l´entrega de premis van destacar els cants del ***Cor de noies del conservatori de música de Catalunya*** ... i els obsequis: una càmera de fotografiar, un llibre amb el recull dels treballs de l´any anterior i un diploma. Felicitats!!! ■

Un nou curs

Aquest curs hem començat amb força novetats, d'una banda han començat a l'escola 8 nens i nenes de 3 anys, que juntament amb els 10 que ja hi havia d'altres cursos fa que actualment hi hagi una matrícula de 18 alumnes.

Estem repartits en dues aules, una aula d'Educació Infantil amb 8 nens i nenes que fan P3 i una altra de primària amb els cursos de 2n fins a 6è.

Per altra banda tenim un tobogan i un cavallet nous, al pati, que ens ha comprat l'Ajuntament i una caseta per als petits comprada gràcies a l'aportació dels alumnes, exalumnes i pares en el comiat dels mestres Jaume i Marta.

A més a més de les dues tutores, una de les quals ha començat aquest curs, la Mercè Pou, a l'escola continuem tenint les tres especialistes d'anglès, música i educació física.

El dia 9 de novembre, com cada any, vam celebrar la castanyada, organitzada per l'APA. Els petits i els grans s'ho van passar molt bé cantant, ballant i menjant castanyes.

Aquest any s'ha tornat a fer l'exposició després d'un any de descans. El tema era «El material escolar». Agraïm la col·laboració de la gent que hi va participar portant llibres, llibretes, fotos antigues... i esperem que l'any vinent hi hagi més aportacions.

Altres activitats previstes per a aquest curs són:

- Cantada de caramelles nadalenques pels carrers del poble.
- A la primavera es farà la Fira Escolar.
- I a final de curs, la Vetllada.

Aprofitem per desitjar-vos un Bon Nadal! ■

Les mestres de Bellcaire

INSTAL.LACIONS
ANTONI ALVARADO
Calefacció - Aigua - Gas - Electricitat
C/ Major, s/n
Tel. 78 84 92
17141 BELLCAIRE D'EMPORDÀ
(GIRONA)

DESBROSSADORA
JOAQUIM DANÉS I RIERA
NETEJA DE VORERES DE CAMINS, RECS, MARGES I PARCEL·LES
Carrer Bellcaire, 3
Telèfon: (972) 78 83 68
17141 BELLCAIRE D'EMPORDÀ

Fa quasi 700 anys que el nostre poble és anomenat Bellcaire

L'historiador J. Pella i Forgas en el seu llibre «Historia del Ampurdan», editat a Barcelona el 1833, és qui, al publicar un document del memorial de greuges contra el comte Ponç Hug d'Empúries, que tractaren les Corts Catalanes celebrades a Girona el 1303, ens fa palès que el nostre castell ja estava construït quan es van celebrar aquelles Corts; també ens diu en la llengua del país que aquest castell es titulava Belcayre i que aleshores amb dit nom, Bellcayre, es coneixia també aquell lloc (el nostre poble?).

Per tal que ho pugueu comprovar, transcric uns apunts de l'esmentat memorial de 1303:

«Aquests són los torts quel comte d'Empúries fa al senyor Rey: Primerament que affeth la força de Bellcayre en loc no degut, ço es asaber entrel Castell de Torroella que es del senyor Rey, e el castell d'Alborns qui es en feu del senyor Rey, e segueixen gran dan al castell de Torroella...

...Item quel comte novellament ha mes leuder a Bellcayre qui pren leuda de molins de blat e daltres...».

I d'aleshores ençà és pràctica habitual anomenar Belcayre o Bellcayre no sols al nostre castell sinó també al nostre poble, sobretot quan el document és en llengua catalana, com ho indiquen tots els historiadors actuals que ressenyen la història del nostre poble.

Us ofereixo tot un seguit d'altres exemples trets de manuals de notaries de pobles de l'entorn que ara es troben a l'Arxiu Històric de Girona (AHG); de les visites pastorals o el Cartoral de Carlemany de l'arxiu diocesà de Girona (ADG) i altres documents aportats pels historiadors:

- **1309, maig 8.** *«Castrum et villam de Belcayre»*. (ADG, Cartoral de Carlemany). Petició d'emancipació que el comte Malgaulí dirigeix al seu pare.
- **1311, setembre.** *«Dat a Belcayre d'Empurdan dissapte primer apres la festa de la nativitat de sancta Maria anno domini 1311»* (ACA).
- **1315, juliol, 7.** *«Data a Belcayre dimecres VII dies a nats del mes de juliol»*. És un escrit de Malgaulí a Jaume II citat per Montsalvatge.
- **1336.** *«Ecclesie de Belcayre»*. Visita pastoral. ADG.
- **1372, juliol 14.** *«Belcayre»*. Manual notarial de Torroella.
- **1374, març 15.** *«Belcayre»*. Idem. AHG
- **1374, juny 8.** *«Belcayre»*. Idem.

Normalment, però, en aquell temps els documents s'escrivien en llatí i per això més que el vocable actual Bellcaire trobem el seu equivalent en llatí: *«Bellicadro»*o *«Belliquadro»*.

- **1309, maig 8.** *«Capella nostra ecclessie sancte Marie de Bellicadro»* (i altres dues vegades més amb el nom *«de Bellicadro»*). Petició d'emancipació que Malgaulí fa al seu pare Ponç V Hug. ADG.
- **1309, octubre 9.** Per tres vegades parlant de la capella de Sta. Maria l'anomena *«de Bellicadro»*. Manual notarial de Torroella de Montgrí. AHG.
- **1321.** *«Bellicadro»*. Visites pastorals. ADG.
- **1336.** *«Belliquadro»*. Id
- **1367.** *«Belliquadro»*. Id.
- **1367.** *«Bellicadro»*. Id.
- **1374.** *«Belliquadro»*. Id.
- **1381, març.** Bernat Suau *«de Belliquadro»* (notaria d'Ullà, llibre 1, AHG).

És una llàstima que l'arxiu parroquial fos cremat aquest segle, perquè no podem disposar de cap document d'aquests temps més reculats.

En no tenir a mà l'arxiu comtal dels comtes d'Empúries, que és a Sevilla, tampoc puc oferir exemples directes sobre amb quin nom la cúria comtal d'Empúries i els notaris propis de Bellcaire designaven per escrit al dit nostre poble o castell en el segle XIV; però disposo, a part dels documents citats anteriorment, de dues altres fonts que em fan concloure que també en aquella època tant la curia comtal com els notaris de casa empraven el mot Belcayre, en vernacle, o Belliquadro per referir-se al nostre Bellcaire.

La primera font és el recent inventari publicat de l'arxiu dels comtes d'Empúries de la Casa de Pilatos de Sevilla, perquè en ell la documentació del nostre poble, que conté molts lligalls i manuals, està classificada principalment per: a) St. Joan de Bedenga (1219-1312); b) Bellcaire (1302-1510); i c) jurisdicció de Bellcaire (1321-1593). Per tant, si l'arxiver distingeix clarament Bedenga (un altre nom aplicat al nostre poble o parròquia) de Bellcaire i a més, aquest, ric en documentació, sens subte que aquest nom està escrit o en vernacle o en llatí o millor dit en les dues formes.

L'altra pista la tinc en un manual precisament de la notaria de Bellcaire que abarca els anys 1409 al 1413, i que està entre els llibres de la notaria de Verges guardats a l'Arxiu Històric de Protocols de Girona. Llibre de Francesc Guinard, notari del *«castri de Belliquadro»*:

- **1409**, *«ecclessie sancti Johannis de Belliquadro»*.
- **1410**, Joan Esteve *«castri de Belliquadro»*.
- **1410, set, 10**, *«castri de Belliquadro»*, i tots els documents d'aquest manual quan parlen sobre Bellcayre ho escriuen en llatí *«de Belliquadro»* o en català *«de Belquayre»* com ara.
- **1410, set, 13**, Bando de la comtessa d'Empúries al poble de Bellcayre *«Ara oiat ho tot hom que us mana la cort a la universitat del castel de Belquayre...»*, Llibre 3 notaria de Verges. AHG.

Per tant, cal deduir que des del 1303 el nostre poble i castell es coneixien per Belcayre o Belliquadro, tal com queda documentat en el present escrit. ■

Josep Riera i Berga

Esteve Albert, Sta. Maria del Castell de Bellcaire i el Comte Ponç-Hug II d'Empúries

Esteve Albert va donar-nos una lliçó universal de recuperació de les arrels simbòliques que donen sentit a l'existència dels monuments històrics, instituint genialment l'obra de teatre popular **Bandera de Catalunya** *al lloc idoni per recordar els darrers membres de l'antiga casa comtal d'Empúries i llurs contradiccions, que els va tocar viure i sofrir.*

El castell comtal de Bellcaire, bastit com a un dels símbols de la sobirania del comtat d'Empúries, quan encara es conservava el topònim prellatí de Bendenga per denominar aquest puig coronat pel castell i el temple de Sta. Maria, és any rere any l'escenari teatral d'aquesta interpretació popular col·lectiva d'un període molt poc conegut de la història de l'Empordà, gràcies a la voluntat d'un poble de pagès que va comprendre la idea reivindicadora d'un determinat moment històric del nostre comtat, que va sentir com inspiració artística el benvolgut Esteve Albert, erudit polifacètic, que després de traspassat el seu record perdura com un home fill dels pobles del Pirineu i la Mediterrània.

Per què Bandera de Catalunya?

L'obra teatral ***Bandera de Catalunya*** correspon exactament al lloc precís per comprendre's la seva pròpia gestió i elaboració a nivell de guió, escenari i representació. Aquell lloc és el que el comte Ponç-Hug II d'Empúries havia triat per ser enterrat, encara que desconeixem la raó íntima que va portar a aquest comte a la decisió de rebre sepultura al temple de Sta. Maria de Bedenga, que havia fundat i dotat, assignant per al seu manteniment les rendes feudals del castell comtal de Cadaqués. Aquest enamorament per aquest lloc, ergit al mig de la plana de Baix Ter i sobre els estanys, havia de tenir un significat simbòlic que s'escapa a la interpretació actual dels historiadors i de les historiadores. Enigma que probablement anava més enllà d'un repte polític a la Corona d'Aragó i a la casa comtal de Barcelona i a les conteses econòmiques i polítiques amb els bisbes de Girona i aquest comtat gironí, puix Bellcaire està ubicat en un indret estratègic. Però això no és suficient per entendre el gest de Ponç-Hug, que podia rebre sepultura al temple catedralici de Sta. Maria de Castelló d'Empúries, a St. Martí d'Empúries o a qualsevol dels monestirs als que va donar béns en herència -St. Pere de Rodes, Sant Quirze de Colera, Sta. Maria de Roses i St. Miquel de Fluvià-.

Cal tenir en compte el context de l'any 1309, en que Ponç-Hug decideix rebre sepultura a Sta. Maria de Bedenga. L'Orde del Temple, que havia obtingut el suport comtal per ubicar a l'indret anomenat el ►

Temple a Castelló d'Empúries la seva Comanda d'Empúries, havia estat prohibida pel rei de França i processats tots els seus membres que hi havia al Regne de França. Procés que va durar des del 1307 al 1314 a París, morint a la foguera els principals mestres d'aquesta orde religiosa-militar. El papa Climent V va dictar el decret de la seva dissolució el 1312, però llurs béns a la Corona d'Aragó foren destinats a l'Orde de l'Hospital i a la creació de la nova orde, la de Montesa, després que el 1312 el Concili provincial de Tarragona reconegués la innocència de l'acusació de greus delictes dels Templers, els quals s'havien resistit entre 1308 i 1309 a l'ordre de detenció donada pel rei Jaume II.

A nivell econòmic, l'Empordà patia les conseqüències de diverses desgràcies naturals, com l'epidèmia, la mala collita i el canvi climàtic de 1285, com també, els grans aiguats del 1289, que havien transformat la morfologia de la plana i comportaven el desviament del riu Ter a Canet de Verges, vers Torroella de Montgrí.

Les comtesses de la casa comtal d'Empúries, al curs del segle XIII, amb els monestirs benedictins al seu comtat, que portaven a bastir el castell comtal a sobre St. Pere de Rodes, a la muntanya de St. Salvador de Verdera, i especialment amb el Bisbat de Girona, en la seva pretenció de drets feudals sobre la farina, l'extracció de la sal, la pesca de mar i dels estanys (1) i les jurisdiccions civils i criminals, que va conduir a l'excomunicació eclesiàstica del comte Ponç-Hug I d'Empúries, pare del comte Hug i avi de Ponç-Hug II, obligant l'arquebisbe de Tarragona, Ramon de Rocabertí, al comte Hug de prometre davant del bisbe de Girona, Arnau de Creixell, estar a la sentència en les qüestions per les quals el seu pare havia estat excomunicat, al 4 de juliol de 1200 (2). El rei Pere I, a instància de l'arquebisbe de Tarragona abans esmentat, establia disposicions sobre els excomunicats contumaços, des de la ciutat de Lleida al 21 de març del 1211 (3). El mateix comte Hug va firmar de dret en mans del bisbe de Girona, Alemany d'Aiguaviva, el 10 de març de 1226, per la seva condemna eclesiàstica d'excomunió, havent de tornar al Bisbat els cobraments feudals que el comtat d'Empúries havia fet a la Bisbal, a Bàscara, a Ullà i a Foixà, al mateix temps que el bisbe manava al comte que restablís els drets feudals eclesiàstics que s'havia atorgat als monestirs i llocs religiosos del comtat emporità com a Castelló d'Empúries, a la vila d'Empúries i als castells de Verges i Ullastret, obligant també a la seva esposa Maria i al seu fill Ponç-Hug (4). Altres excomunicats per conteses feudals amb el bisbat de Girona foren Pere de Torroella (al 15 de novembre de 1208), en conflicte amb la parròquia de Sta Maria de Carcer (5); Gilabert de Cruïlles (el 1226), en la qüestió del feu del castell de Cruïlles i dels delmes i feu de la Bisbal i del castell de Peratallada(6).

Per altra part, hi havia la qüestió de l'anomenat catarisme -aquella església independent que es reclamava del veritable cristianisme i que al segle XII s'havia extès per Occitània i també a la Corona d'Aragó al segle XIII-, que va donar origen als dominics i a la Inquisició com a forma de reacció eclesiàstica. Hi ha documentada la presència del catarisme al comtat d'Empúries i també a Torroella de Montgrí, on es refugiaria un temps el bisbe càtar Guillem Belibaste (7). El papa Innocenci III va promulgar una croada contra el catarisme occità en el Concili de Letran al 1215, però l'extinció d'aquesta església -fonamentada en la lectura de la Bíblia i especialment de l'Evangeli de Sant Joan- no va ser efectiva fins al 1329. Però el reducte dels mestres perfectes del catarisme occità de Montsegur havia caigut al 1244.

Es donava la circumstància que l'àvia de Ponç-Hug II d'Empúries es deia Josiana, evocació a St. Joan, i la seva mare, Maria, evocació que va donar al temple que va fer edificar a Bellcaire. A la seva filla, germana de Malgaulí, va donar-li el nom de Blancaflor, nom al qual alguns estudiosos atribueixen un simbolisme de l'Església Càtar. ■

(Continuarà en «El Castell» núm.7)

Miquel-Dídac Piñero i Costa

Notes:

(1) Marqués, Josep Maria, Cartoral dit de Carlemany, del bisbe de Girona (S.XI-XIV), Barcelona, 1993, Fundació Noguera, volum II, pàg.689, document 520, Ponç-Hug reconeix tenir en feu pel bisbe de Girona els delmes dels peixos del mar i dels estanys del seu comtat, el 7 de febrer de 1299.

(2) Marqués, J.M., op. cit., volum II, pàgs.564-565, document 378.

(3) Marqués, J.M., op. cit., volum II, pàgs. 595-597, document 400.

(4) Marqués, J.M., op. cit., volum II, pàgs. 608-610, document 413.

(5) Marqués, J.M., op. cit., volum II, pàg. 579, document, 390.

(6) Marqués, J.M., op. cit., volum II, pàg. 613, document 418.

(7) Piñero i Costa, Miquel-Dídac, Importància del catarisme al comtat d'Empúries-Peralada, Fulls d'Història Local, Núm.1, l'Escala, febrer 1989, pàgs.6-8.

«Pedrito» Heredia - Entrenador del primer equip del F.C. Bellcaire

«M'agrada guanyar jugant bé, no a qualsevol preu»

Nascut el 1960 a Arroyo de Ojanco (Jaén), de ben petit va anar a viure a l'Escala, on començà a jugar a futbol amb els equips inferiors de F.C. l'Escala. En els darrers anys de juvenil, ja va jugar amb el primer equip, fins que a mitja temporada va ser fitxat per la U.E. Figueres, on l'any 1982 va patir una important lesió que li va tallar la carrera esportiva. La temporada 82/83 va tornar a l'Escala, que aquell any va pujar de 2a a 1a regional. La temporada 84/95 va fitxar pel Bellcaire, any que va coincidir a l'equip amb els seus germans Lluís i Joan. L'any 88 va penjar les botes, si bé va continuar com a entrenador tres temporades més a segona regional. En la darrera, l'equip va baixar a tercera i va abandonar la tasca d'entrenador fins que aquesta temporada s'ha tornat a fer càrrec de l'equip de tercera del C.F. Bellcaire.

Què ha provocat que tornessis a fer-te càrrec del primer equip del Bellcaire?

No ho sé. Suposo que hi van influir les pressions d'en Jaume Aupí i en Jaume Hugas. El fet d'haver vist la temporada passada jugadors joves que podrien fer coses interessants també crec que hi va influir.

Què és la Tercera Regional?

Actualment crec que és un recull de jugadors frustrats que no poden jugar a Segona. Trobo que s'hauria de treure aquesta categoria o si més no canviar la mentalitat de directius. Massa sovint els equips volen guanyar a qualsevol preu i això perjudica el joc. A mi també m'agradaria guanyar sempre, però jugant bé, mai a qualsevol preu. La tercera regional hauria de ser una categoria-pont on només hi juguessin nanos joves. L'ideal seria tenir dos equips, però això a Bellcaire és quasi impossible, perquè ja tenim prou treballs per fer-ne un de sol.

Quins són els objectius d'aquesta temporada?

A principi de lliga l'objectiu era intentar jugar a futbol i, si això ens feia quedar al davant, pujar a Segona Regional. A aquestes alçades, es pot dir que hem jugat bons partits, però el que més empipa són les *tanganes* que es reprodueixen massa sovint. Encara és possible quedar primers, tot i que cada dia és més difícil.

El mes d'octubre es van produir dues tanganes en dos partits, a casa amb el Palafrugell-Costa Brava i al camp del Borrassà. Què passa?

És difícil de saber. Potser ens coneixem massa. No ho entenc. Una petita guspira acaba encenent-ho tot. I per acabar-ho d'arreglar, si salta el públic encara va pitjor.

Què en penses dels àrbitres de tercera regional?

Per fer d'àrbitre a tercera s'ha de ser molt valent o estar ben sonat. Hi ha un nivell molt baix i no entenc com aquesta gent continua arbitrant. No sé si és perquè realment ho necessiten o senzillament per vici.

Com definiries l'afició del Bellcaire?

Avui en dia hi ha poca gent a la que li agradi el futbol. Això fa que siguem molt pocs. La gent gran de sempre i pocs joves.

En Jaume Hugas ha jugat un paper important al C.F.Bellcaire?

Sense ell no hi hauria futbol base. És clar que és ajudat per la resta de la junta, però està clar que sense ell com a màxim hi hauria un sol equip, com a tants pobles veïns.

Com veus el futbol d'èlit actual?

És la «collonada» més gran del país. Està absolutament desfasat. S'hauria de posar mà en aquests fitxatges multimilionaris i aquestes clàusules de rescisió tan astronòmiques. Això petarà un dia o altre.

I el futur del C.F. Bellcaire?

Jo el veig amb optimisme. Només cal veure la quantitat de joves que entrenen els divendres al vespre. Això t'omple de moral.

Què caldria millorar?

Sobretot anem coixos a l'hora d'ensenyar a jugar a futbol. Tots els equips de base haurien de ser entrenats per joves que hagin jugat a futbol. Els joves jugadors han d'aprendre a jugar i sobretot a posar-se dins el camp, independentment dels resultats. Si tu no has jugat mai a futbol, difícilment sabràs com ensenyar-ho als jugadors. I els pares haurien de ser conscients que els seus fills juguen per aprendre. No cal exigir resultats, el futbol base ha d'estar estructurat com una escola de futbol. D'aquesta manera aconseguirem que quan siguin més grans toquin la pilota i tinguin la seva educació futbolística. Tenir un fill jugant a Bellcaire no dóna dret als pares a exigir qualsevol cosa en els partits. Tot i això, hem de reconèixer que cal donar gràcies dels jugadors que tenim, perquè no és gens fàcil tenir cinc equips federats. ■

Abel Font

Calendaris fins a final de temporada

Tercera regional

4 gener: 15h15'. Bellcaire - l'Escala-B
10 gener: dsb. 16h. Forallac- Bellcaire
17 gener: dsb. 16h. Albons - Bellcaire (2a volta)
25 gener: 16h. Bellcaire - Ullà
1 febrer: 16h30' Esclanyà - Bellcaire
8 febrer: 16h30'. Bellcaire- Ventalló
14 febrer: dsb. 16h30'. Sant Antoni - Bellcaire
1 març: 16h30' Bellcaire - Sauleda
8 març: 11h30' Palafrugell C.B. - Bellcaire
15 març: 16h45'. Bellcaire - Borrassà
22 març: 16h45'. La Pera - Bellcaire
29 març: 17h. Bellcaire - Monells-B
5 abril: 17h. Corçà - Bellcaire
19 abril: 17h. Bellcaire - Bàscara-B
26 abril: 17h. Bellcaire - Camallera (Festa D.Pastora)
3 maig: 16h. L'Escala-B - Bellcaire
10 maig: 17h. Bellcaire - Forallac

Juvenils

3 gener: 16h15'. Torroella - Bellcaire
10 gener: 16h. Bellcaire - Bisbalenc-B
17 gener: 16h. Bellcaire - Palafrugell-B (2a volta)
24 gener: 16h. Verges - Bellcaire
31 gener: 16h15'. Corçà - Bellcaire
7 febrer: 16h30'. Bellcaire - Doble Set-B
14 febrer: 16h30'. Aro - Bellcaire
28 febrer: 16h30'. Bellcaire - St. Pere Màrtir
7 març: 17h. Cristinenc - Bellcaire
21 març: 16h45'. Camallera - Bellcaire
28 març: 17h. Bellcaire - Guíxols-B
4 abril: 17h. Gualta - Bellcaire
18 abril: 17h. Bellcaire - Roses-B
25 abril: 16h. Pals - Bellcaire
2 maig: 17h. Bellcaire - Torroella
9 maig: 16h. Bisbalenc-B - Bellcaire

Infantils

3 gener: 11h. Pals - Bellcaire
11 gener: 11h. Bellcaire - Sàbat-B
18 gener: 11h. Bellcaire - Camós (2a Volta)
24 gener: 11h30'. Celrà - Bellcaire
1 febrer: 11h. La Pera - Bellcaire
14 febrer: 15h30'. Serinyà - Bellcaire
1 març: 11h. Bellcaire - Sant Ponç-A
7 març: 11h. Porqueres - Bellcaire
15 març: 11h. Bellcaire - Palamós-B
21 març: 15h. Aro-B - Bellcaire
29 març: 11h. Bellcaire - Palafrugell-B
4 abril: 12h. Torroella-A - Bellcaire
25 abril: 15h30'. Sarrià de Ter - Bellcaire
3 maig: 11h. Bellcaire - Pals
9 maig: 10h. Sàbat-B - Bellcaire

Alevins

4 gener: 11h30'. Bellcaire - Aro
10 gener: 10h. Palamós-B - Bellcaire
18 gener: 11h30'. Bellcaire - Torroella-B (2a Volta)
24 gener: 10h. Salle Palamós - Bellcaire
1 febrer: 11h30'. Bellcaire - Guíxols-C
7 febrer: 10h. L'Estartit - Bellcaire
15 febrer: 11h30'. Bellcaire - Cristinenc
1 març: 11h. Forallac - Bellcaire
8 març: 11h30'. Bellcaire - l'Escala-B
14 març: 10h15'. Palafrugell-B - Bellcaire
22 març: 11h30'. Bellcaire - Verges
28 març: 11h30'. Begur - Bellcaire
5 abril: 11h30'. Bellcaire - Bisbalenc-B
18 abril: 10h30'. Aro - Bellcaire
25 abril: 16h30'. Bellcaire - Palamós-B

Benjamins

11 gener: 10h. Bellcaire - l'Escala-A
25 gener: 11h. Bellcaire - Blanc-blava

(Un cop acabada aquesta primera fase se'n farà una altra amb més equips a cada grup).

Encreuat núm. 3 de Bellcaire

Horitzontals

1. Subhasta tradicional bellcairenca, continua al 10 vertical (4 paraules). - **2.** Tal com va venir al món. / Aquí en diem fressa. - **3.** Extensió, lloc. / La meva./ Vocal. - **4.** Vocal. / Li serveix per volar. / Això és per tornar-se boig, és un «____». - **5.** La tia que va pujar a l´escenari l´any 1989. / Carretera de ferros. - **6.** I tant!./ Qualsevol de les espires o voltes d´una cosa enrotllada en espiral. / Consonant velar. - **7.** Nom d´aquesta revista. / La prima. - **8.** Quin fàstic! / Un així sigui, literari. / Per anar a pescar, la h no la necessitem per res. - **9.** És un pobre noi, és la «_____» del poble. / És l´avi dels meus fills. - **10.** Gràcies a ell i la seva trompeta, els bellcairencs ens assabentem dels esdeveniments del poble.

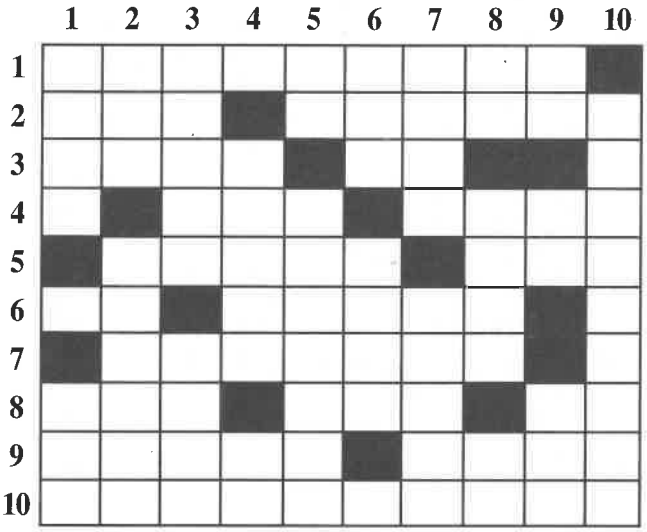

MERCÈ F.

Verticals

1. Tonto. / Terminació plural. / l´Esquerra Republicana Jau. - **2.** Lligo. / Irreal, gènere de cinema. - **3.** Suez, Panamà, La Mànega.../ Els quatre naips principals. - **4.** La primera. / Després afrancesat. / Beguda anglesa. - **5.** Final de germans. / Aquesta festa és divina! ...una mica xarbotada. - **6.** Gos estimat per tots els alumnes de l´escola de Bellcaire./ Tot baixant els raiers cauen, perden les erres i es desordenen. / Terminació plural. - **7.** Els bolets hi van molt aquest any, plural i capgirat. / Dormo. - **8.** Nota. / El necessites per demanar un crèdit. / Terminació de l´anterior. - **9.** Article. / El «Bueno» dels barcelonins. / Lloc on es bat el gra de caps per avall. - **10.** Acabem amb la subhasta tradicional bellcairenca.

Sopa de carrers

Amagats en tots sentits, hi trobareu nou (9) motius de diferents cases de Bellcaire.

S	T	O	L	A	P	E	M	B	T	N
G	E	C	F	T	N	D	S	T	D	J
I	U	A	M	B	J	U	N	O	E	E
B	G	Z	P	I	T	B	A	I	X	J
C	N	E	D	I	C	L	L	U	C	F
J	I	F	T	A	L	G	L	N	A	I
E	M	E	L	O	N	S	A	D	T	S
B	O	N	R	E	L	L	T	I	E	J
U	F	I	M	X	O	C	T	P	P	R
O	T	D	U	G	D	E	B	G	E	T
C	E	A	P	F	P	J	T	E	P	C

PERE S.

Solucions a l'encreuat núm. 2. ***Horitzontals:*** **1.** Esteve Albert. **2.** Aeri / L / Iaia. **3.** Brasil / L / C. **4.** Remaré / Bacó. **5.** Rec / tnaimur. **6.** As / To / I / Tust. **7.** Sedatnip / E. **8.** Amor / Nins / P. **9.** Cava / Meuges. **10.** At / J / As / A / H. **11.** Rs / aur / P / Tou. **12.** Terrabaixa / G.
Verticals: **1.** E / Ra / Acart. **2.** Sabres / Matse. **3.** Terec / Sov / R. **4.** Eram / Terajar. **5.** Visa / Od / Ua. **6.** E / Irt / A / Marb. **7.** Allenitnes / A. **8.** L / A / Niu / Pi. **9.** Bilbitinga / X. **10.** Ea / Amupse / Ta. **11.** Ri / Cus / S / O. **12.** Tacortep / Hug.

Solucions a la sopa de carrers: Tramuntana, Nor(t), Orient, Molí, Ter Vell, Major, Rajaret, Ponç Hug i Bellaire.

BAR ESPORTIU
Menjars casolans
Entrepans freds i calents
Tapes variades
c/. Esteve Baguer, 2 tel. 78 84 70
BELLCAIRE D'EMPORDÀ

La recepta de Bellcaire

En aquesta tercera entrega de gastronomia de les mestresses de casa bellcairenques oferim avui un plat muntat a base d'ingredients ben de casa nostra. Peus de porc i cargols. Potser era més habitual fa uns anys, quan qui més qui menys matava el porc a casa seva. Però no per això l'hem de considerar desfasat, ans tot el contrari. La recepta ens l'ha explicada la Teresa Calderó, la Tresina Tirol·la. Recordeu que aquesta secció és oberta a la participació de tots i totes els amants de la cuina. Esperem les vostres receptes.

Peus de porc amb cargols

Ingredients:

- 4 peus de porc
- 1 plat soper de ceba tallada a la juliana
- 2 tomates petites o dues cullerades
- 4 grans d'all
- farina
- sal
- pebre
- oli
- picada: una dotzena d'ametlles, 4-5 grans d'all i una mica de julivert.
- 25-30 cargols

Preparació:

Per començar, enfarinem els peus de porc i els passem per la paella. Només els hi passem, no cal que s'hi estiguin molta estona. A la cassola, en fred, hi posem l'oli, la tomata i l'all. A sobre hi posem els peus i els cobrim d'aigua. Ho posem al foc i li deixem durant una hora.

Després d'aquesta hora, els peus ja estarien a punt. Com que l'aigua s'haurà reduït pràcticament a la meitat, n'hi afegim una mica i deixem que continuï coent amb el foc baix, tot fent la xup-xup.

Comencem a preparar els cargols. Cal tenir-los ben nets i posar-los en una cassola a part. Hi tirem un raig d'oli i els deixem que vagin coent durant uns tres quarts d'hora. Passat aquest temps, els podem barrejar dins la cassola on hi hem fet els peus de porc. Un cop tot barrejat, els haurem de deixar bullir durant uns tres quarts d'hora més.

Mentre a la cassola es van fent els peus i els cargols, prepararem la picada d'ametlles i alls al morter. Aquesta picada cal tirar-la a la cassola quan veiem que els peus i els cargols ja són ben cuits. Amb la picada a la cassola deixarem que el foc vagi fent un quartet d'hora més i el plat ja estarà acabat.

Secrets

LA SAL. És molt important que als cargols no se n'hi tiri fins que faci una mitja horeta que estiguin coent. En cas contrari, s'arronsen i llavors és molt més difícil de poder-los treure de la closca. En el cas dels peus, és diferent, la sal s'hi pot tirar en el moment que es cobreixen d'aigua.

LA PICADA. No es pot tirar abans d'hora. Les picades han de bullir com a màxim deu minuts.

La Tresina també ens recorda que la base d'aquest plat és que tot és fet «en fred». És a dir, és molt habitual en moltes cases fer els peus de porc bullint-los primer i després afegint-hi el sofregit. En aquest cas, amb el fet d'enfarinar els peus abans de posar-los a la cassola aconseguim que tota la cocció es faci al mateix temps que coem la salsa.

Esperem que us en sortiu i que us pogueu llepar els dits. Bon profit!!!

AJUNTAMENT DE BELLCAIRE D'EMPORDA

Nadal, Cap d'any i Reis

Diumenge, 21 de desembre

A 2/4 d'1 (sortint de missa)

ENCANT DE LES ÀNIMES

Dimecres, 24 de desembre

A les 11 de la nit

MISSA DEL GALL

Dies 12, 19, 26 i 27 de desembre

QUINA DE NADAL

organitzada pel C.F. Bellcaire i l'APA de l'escola,
a les 9 del vespre al Local Social

Dilluns, 5 de gener

al capvespre

CAVALCADA DELS TRES REIS MAGS D'ORIENT

Durant aquestes festes, tindrà lloc el CONCERT DE LA CORAL DE BELLCAIRE.
(Com en anys anteriors, en dates assenyalades, es donarà més informació en programes a part).

AJUNTAMENT DE BELLCAIRE D'EMPORDÀ

Plaça Comtes d'Empúries núm. 1
Tel. i Fax: 78 81 05